

Notat

Til: Utvalget for undervisning og internasjonalisering ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Kopi til: Instituttleder Johan Myking, undervisningsleder Hilde G. Corneliussen, studieleder Ranveig Lote, fagkoordinator Ivar Utne og Jørgen Sejerstedt

Fra: Programsensor John Brumo

Signatur:

Programsensorrapport for bachelorstudiet i nordisk og masterstudiet i nordisk 2012

Bakgrunn for rapporten:

Rapporten omfatter Bachelorstudiet i nordisk og Masterstudiet i nordisk. Rapporten tar utgangspunkt i «Retningslinjer for programsensor ved Universitetet i Bergen» (fra *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*, 2010) samt avtale mellom LLE og undertegnede om programsensors oppgaver for 2012. For 2012 er det altså å legge særlig vekt på nordisk-studiene som system (dvs. struktur, rammer og mål). Det er tidligere ikke blitt utarbeidet programsensorrapporter for nordisk-studiene, og rapporten for 2012 legger også av den grunn særlig vekt på mer overordnede sider ved studiene.

Hva rapporten er basert på:

- Studieplaner og emneevalueringer på nett
- e-post og samtaler med ansatte i administrasjonen
- e-post og samtaler med vitenskapelig ansatte i nordisk-studiene
- e-post / uttalelser fra studentrepresentanter (ved Fagutvalget)

Programsensor har stor velvillighet fra alle involverte og fått tilgang til alle relevante dokumenter.

Om mål for bachelor- og masterstudiene i nordisk:

LLE har fastsatt mål på programnivå (bachelor og master) og på emnenivå som er i tråd med kravene til læringsutbytteformuleringer i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. De vitenskapelige ansatte har i stor grad vært delaktige i å formulere læringsmålene, både på enkeltemnene og på programnivå.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Professor
7491 Trondheim	E-post: anne.brit.vigen@hf.ntnu.no	Bygg 3, nivå 5	+ 47 73 59 64 25	John Brumo
	http://www.hf.ntnu.no/nor	Dragvoll	Telefaks	
		7049 Trondheim	+ 47 73 59 64 11	Tlf: + 47 99002889

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Emnebeskrivelsene på nett (som i de fleste tilfeller er hovedkilden til studentenes kunnskap om emnene) er godt gjennomarbeidet og lett forståelig. Mål, arbeidskrav, undervisning, forkunnskaper, vurderingsformer etc. er tydelig og godt formulert. Det er en rimelig god sammenheng mellom målene på programnivå og på emnenivå.

Det fremgår av samtaler med de vitenskapelig ansatte at beskrivelsene av læringsmål i varierende grad brukes som styringsinstrumenter. Innføringen av kvalifikasjonsrammeverket forutsetter imidlertid en slik aktiv bruk: Læringsmålene kan brukes som rettesnor for planlegging og gjennomføring, samt være utgangspunkt for eksamen i emnet. Det ville også være naturlig at læringsmålene blir drøftet i evalueringen av emner. En slik aktiv bruk av læringsmålene er utvilsomt nytt i det norske universitetssystemet. Tidligere har det vanlige vært å ta utgangspunkt i læringsstoffet for å sikre at pensum blir gjennomgått. Det er imidlertid ikke alltid slik at gjennomgang av pensum er synonymt med god læringseffekt. Men kvalifikasjonsrammeverket legger altså opp til en omvendt praksis hvor studentens læring skal være det styrende prinsippet. Det vil utvilsomt ta noe tid før denne nye tenkningen har festet seg.

Om studienes oppbygning:

Nordisk-studiene på bachelornivå har en klar og systematisk oppbygning. De fire grunnemnene på 100-nivå utgjør til sammen 60 stp. De er basert på at studenten har tatt Exphil og Exfac på forhånd. Man velger spesialisering i forkant av andre semester i BA-graden, i henholdsvis norrøn filologi, nordisk språk og litteratur, samt norsk som andrespråk. De tre spesialiseringene har nok emner til at dette blir tre helt distinkte spesialiseringsmuligheter. Bachelorstudiet fremstår som et klart og gjennomtenkt system, med tydelige valgmuligheter for studentene. Muligheten til å så mange som tre ulike spesialiseringer på fordypningsnivå (norrøn filologi, nordisk språk og litteratur og norsk som andrespråk) må sies å være en stor styrke for studiene: Studentene får tidlig mulighet til å velge og bygge sin egen faglige identitet.

Også på masternivå preges studiene av et bredt emnetilbud og stor valgfrihet for studentene. Denne muligheten til spesialisering er, som for bachelornivået, en styrke for å bygge studentenes faglige identitet og mulighet for spesialisering.

En del av emnetilbudet på 200-nivået kan også brukes på 300-nivået (såkalte «heisemner») og det gir altså identisk tilbud til studenter på bachelornivå og masternivå. Denne praksisen er ikke i tråd med slik høyere utdanning vanligvis tenkes i Norge, hvor det skal være en klar progresjon mellom bachelornivå og masternivå. Ved å ha identisk målbeskrivelse og vurderingsform er det en fare for at studentene ikke opplever noen utvikling i kunnskap (selv om *bredden* selvsagt blir bedre.) En eventuell NOKUT-evaluering vil svært sannsynlig be instituttet gjøre endringer på dette punktet.

Om gjennomføring og vurdering

Undervisningsvolumet (dvs. tilbudet av forelesninger, gruppetimer etc.) synes å være på linje med det som blir gitt ved andre studier og universiteter i Norge, dvs. om lag 13 uker med to dobbelttimer pr uke + en dobbelttime gruppeundervisning pr. uke for hvert 15-poengsemne.

Vurdering skjer i ulike og velkjente former (muntlig prøve, skriftlig «skoleeksamen» og semesteroppgave+muntlig). I de fleste tilfeller benyttes to sensorer, oftest med en ekstern. Dette må sies å være en særlig god sikring av vurderingsprosedyrene: Siden to sensorer ikke lenger er et formelt krav på vanlige eksamener, benytter de fleste universitetene en sensor, særlig på lavere grad. Nordisk-studiet har altså en særlig god kvalitetssikring av eksamen.

Siden sensor-ordningen ved nordiskstudiet er såpass god, har fordelingen av karakterer har bare blitt vurdert ved stikkprøver. Karakterstatistikk for de fire 100-ernene i nordisk i perioden 2009-2011 viser for eksempel en rimelig fordeling i karakterbruken. Instituttet kan imidlertid merke seg at strykprosenten i emnet NOSP103 Språkhistorie og talemål gjennomgående er noe høyere enn for de andre emnene. Dette er imidlertid også en tendens ved NTNU.

Om kvalitetssikringssystemet ved studiene

I utgangspunktet skal hvert emne evalueres hver tredje gang det kjøres. Administrasjonen gir beskjed til faglærer om når evaluering skal foretas. Det er utarbeidet et eget skriv ved instituttet med lettfattelige retningslinjer for emneevaluering. Evalueringsrapportene skal også bli lagt ut på UiBs kvalitetsbase (<https://kvalitetsbasen.app.uib.no>), slik at nye faglærere, studenter og andre kan gjøre seg kjent med dem, men dette har hittil bare skjedd unntaksvis: I basen ligger det ved utgangen av 2012 bare tre emneevalueringer fra nordisk for i år.

Studentene (ved Fagutvalget) ønsker en hyppigere evaluering av emnene: "Det har vore for lite evaluering av faga, og det er svært ønskelig å ha etter kvart semester. På andre fag har studentane opplevd å få evaluert kvart einaste fag, og det er vil vi ha på nordisk òg."(e-post, 10.12.2012).

Selv om rutinene for emneevaluering er gode nok, synes de ikke å ha blitt fulgt opp i praksis. Det kan også synes som om evalueringsrapportene hittil ikke har hatt noen klar mottaker, men siden det nå er etablert et programstyre for nordisk, vil evalueringsrapportene bli behandlet der. Programstyret for nordisk rapporterer deretter til instituttets undervisningsutvalg (UUI). Å etablere gode rutiner for behandling av evalueringsrapporter – og iverksetting av kvalitetstiltak – bør være en viktig oppgave framover.

Oppsummering og anbefalinger.

Generelt sett virker kvaliteten på bachelorstudiet i nordisk og masterstudiet i nordisk å være god. Studentene uttrykker også en generell tilfredshet med studiene. Det er tydelige strukturer i studiene og emnene inngår i meningsfulle helheter. Tilbudet til studentene synes generelt å være bra, med godt undervisningstilbud og store spesialiseringsmuligheter allerede på bachelornivået.

Undertegnedes vurdering bør det iverksettes tiltak på to punkter i 2013:

1. LLE bør sikre at kvalitetssikringsrutinene blir fulgt opp i praksis slik at det blir en god sammenheng mellom planlegging, gjennomføring og kvalitetsvurdering på emnenivået.
2. Praksisen med felles emner på 200- og 300-nivå («heisemner») bør vurderes på nytt for å sikre god progresjon i studiene. For eksempel kan annen eksamensform benyttes for å skille disse studentgruppene.

Med hilsen

John Brumo

Programsensor